

KIOSKIOHJEET HELSINGISSÄ

Ohjeita kioskin perustamiseksi
Rakennusviraston hallinnoimille yleisille alueille
2014

Sisällys

1	TERVETULOJA KIOSKIYRITTÄJÄKSI	4
1.1	Kioskin määrittely ja lisäalueen käyttö	4
1.2	Kioskien ja kioskipaikkojen kilpailutus	5
1.3	Kioskipaikat, keskusta	5
1.4	Kioskipaikat, koko kaupunki	5
1.5	Uusien kioskipaikkojen ehdottaminen	6
2	KIOSKEJA KOSKEVAT OHJEET JA EHDOT	6
2.1	Rakennusluvut	7
2.2	Liikkuvat myyntivaunut ja ajoneuvot	8
2.3	Kioskin sijoitus ja esteettömyys	8
2.4	Kaupunkikuva – kioskirakennus, ulkokalusteet ja –varusteet	10
2.4.1	KIOSKI- JA TERASSIALUEEN RAJAAMINEN	10
2.4.2	Mainokset	10
2.4.3	Valaistus	10
2.5	Linkit ohjeisiin	10
3	VASTUURAJAT	11
3.1	Järjestys, huolto ja ylläpito	12
3.1.1	Puhtaanapito ja jätehuolto	12
3.1.2	Haju ja melu	12
3.1.3	Anniskelualue	12
3.1.4	Wc-tilat	13
4	TARJOUSKILPAILUUN OSALLISTUMINEN	13
4.1	Ensimmäinen vaihe	13
4.2	Toinen vaihe	14
4.3	Kioskiyrittäjän muistilista	14
4.4	Esimerkkejä kioskin sijoittamisesta	15
4.4.1	Esimerkki kioskin sijoittamisesta katualueelle	15
4.4.2	Esimerkki kioskin sijoittamisesta puistoalueelle	15
5	SOPIMUSKAUSI JA VALVONTA	15
5.1	Sopimuskausi	16
5.2	Valvonta	16
6	KAUPUNKI KAIKILLE	16
6.1	Esteettömyys	16
6.2	Kestävä kehitys	17
6.3	Ruokakulttuuri	17

7 TOIMINTAKAAVIOT	18
7.1 Kioskin perustamisen pääkohdat / kaupungin määrittämät paikat	18
7.2 Kioskin perustamisen pääkohdat / uusi paikkaehdotus	20
7.3 Kioskin perustamisen pääkohdat / liikkuva eli ketterä kioskiyrittäjä	22
8 MALLIPIIRUSTUKSET	23
8.1 Sijaintikartta	23
8.2 Asemapiirustus	24
8.3 Ympäristösuunnitelma	25
8.4 Kioskipiirustukset	26
8.5 Kuvasovitteet	26
8.6 Valokuvat	26
9 OHJEITA LIIKKUVALLE MYNNILLE	27
9.1 LIIKKUVAT KESKUSTA-ALUEELLA	27
9.2 LIIKKUVAT KESKUSTAN ULKOPUOLELLA	28
9.3 MYYNTIAJAT	28
9.3.1 Alueen käyttö kello 07.00 – 19.00	28
9.3.2 Alueen käyttö kello 19.00 – 06.00	28
10 YHTEYSTIEDOT	29

LIITTEET

Liite 1, Kartta kioskipaikoista, keskusta

Liite 2, kartta kioskipaikoista, koko kaupunki

Helsingissä sopimus yleisten alueiden käytöstä kioskitoimintaan ja ulkotarjoiluun tehdään rakennusvirastossa.

Kioski voi olla:

- siirrettävä / liikkuva
- pysyvä kevytrakenteinen
- kiinteä
- Rakennus

Huomio.
Tämä ohjeistus ei koske tonteilla sijaitsevia kioskeja, kiinteistöjen kioskeja eikä työnnettäviä myyntikärryjä.

1 TERVETULOA KIOSKIYRITTÄJÄKSI

Helsingin kaupungin omistamilla yleisillä alueilla olevia kioskeja ja kioskipaikkoja on mahdollisuus vuokrata kioskitoimintaan. Helsingin kaupunki pyrkii edistämään monipuolista kioskitarjontaa tarjoamalla myyntipaikkoja kioskiryttäjille. Yleensä kioskipaikat kilpailutetaan ja vuokrasopimukset laaditaan muutamaksi vuodeksi kerrallaan. Kioskin pitäjillä on mahdollisuus vuokrata myös kioskinsa edustaa esim. ulkotarjoiluun. Tarjouskilpailun ratkettua ja ennen kioskitoiminnan aloittamista, valituksi tulleen yrittäjän on tehtävä vuokrasopimus alueen käytöstä rakennusviraston kanssa. Sopimuksen edellytyksenä on, että kioski ja sen mahdolliset ulkokalusteet sopivat kaupunkikuvaan, rakennus on siisti ja hyvässä kunnossa, alueella on turvallista ja esteetöntä liikua eikä kioskitoiminnasta aiheudu häiriötä. Elintarvikkeiden myynnin, ulkotarjoilun ja anniskelun on noudatettava viranomaisohjeita.

1.1 KIOSKIN MÄÄRITTELY JA LISÄALUEEN KÄYTTÖ

Kioskit monipuolistavat ja elävöittävät kaupunkielämää erityisesti kesällä. Kioskilla tarkoitetaan tässä siirrettäviä / liikkuvia, pysyviä kevytrakenteisia ja kiinteitä kioskeja sekä erillisiä kioskirakennuksia. Tämä ohjeistus ei koske tonteilla sijaitsevia kioskeja, kiinteistöjen kioskeja eikä työnnettäviä myyntikärryjä. Rakennusvirasto vuokraa kioskipaikat sekä kiinteät kioskit tarjouskilpailujen perusteella. Yleensä kioskit ovat yrittäjiensä omaisuutta. Poikkeuksena ovat mm. suojellut kioskit, jotka kaupungin kiinteistövirasto omistaa ja rakennusvirasto vuokraa.

Kioskin yhteydessä tai sen välittömässä läheisyydessä olevaa lisäaluetta voidaan vuokrata esimerkiksi ulkotarjoilualueeksi. Hakemuksessa on esitettävä vuokrattava alue kokonaisuudessaan.

Mikäli suunnittelet kioskin yhteyteen terassia, katso erilliset ohjeet terassitoiminnasta

<http://www.hel.fi/hki/HKR/fi/Luvat+ja+maanvuokraus/Terassit>

Siirrettävä

Liikkuva

Pysyvä kevytrakenteinen

Kiinteä kioskiväline

Kioskirakennus

Esimerkkejä eri kioskityypeistä

Seuraa vapaita kioskeja ja kioskipaikkoja sekä tarjouskilpailun julkistamisajankohtaa rakennusviraston nettisivuilta tai ole yhteydessä rakennusviraston asiakaspalveluun.

Tässä ohjeessa kioskit on lajiteltu seuraaviin päätyyppeihin:

- siirrettävät kioskit (yö- tai päiväaikaan siirrettävät kioskit ja vaunut)
- liikkuvat eli ketterät myyntiajoneuvot ja -vaunut (esim. ruokarekat)
- pysyvät kevytrakenteiset kioskit (esim. grillikioskit, kausikioskit, kuten jäätelökioskit)
- kiinteät kioskit (oma sokkeliperustus)
- kioskirakennukset (kooltaan suurempia, yleensä myös yleisöwc)

1.2 KIOSKIEN JA KIOSKIPAikkoJEN KILPAILUTUS

Nykyiset kioskien vuokrasopimukset ovat umpeutumassa portaittain: vuoden 2013 lopussa grillikioskien sopimukset ja vuoden 2015 lopussa jäätelö- ja lippakioskien sopimukset. Grillikioskien nykyistä sopimusaikaa jatkettaneen lyhyellä määräajalla (päätös joulukuussa 2013). Rakennusvirasto julkaisee nettisivuillaan tarjouskilpailut ennen uusien sopimusten solmimista vapaista vuokrattavista kioskeista ja kioskipaikoista.

Kaupungin pysyväispäätöksen (kaupunginhallitus 14.10.2002 § 1302) mukaan kiinteistöjen, mainospaikkojen ja vastaavien luovutuksessa sovelletaan tarjousmenettelyä tasapuolisen kohtelun takaamiseksi aina, jos se on mahdollista.

Kioskiyrittäjä tai yrittäjäksi aikova voi hakea vapaata, kioskikarttaan merkittyä kioskipaikkaa ja esittää paikkaan soveltuvan kioskimallin tai hän voi hakea kaupungin omistamaan kioskiin yrittäjäksi (ns. suojellut kioskit). Kilpailutuksesta on kerrottu enemmän kohdassa 3 Tarjouskilpailuun osallistuminen. Hakija voi myös ehdottaa uutta kioskipaikkaa keskusta-alueen ulkopuolelle, ks. kohta 1.5.

1.3. KIOSKIPAIKAT KESKUSTA

Ks. Liite 1

Ajantasaiset kartat ovat rakennusviraston nettisivuilla.

1.4. KIOSKIPAIKAT KOKO KAUPUNKI

Ks. Liite 2

Ajantasaiset kartat ovat rakennusviraston nettisivuilla.

Voit hakea vapaita kioskikarttaan merkittyjä paikkoja tai yrittäjäksi kaupungin omistamaan kioskirakennukseen.

Voit myös ehdottaa uusia paikkoja keskusta-alueen ulkopuolella (ks. karttarajaus).

Seuraa ajankohtaista tilannetta rakennusviraston nettisivuilta.

1.5 UUSIEN KIOSKIPAikkojen EHDOTTAMINEN

Yrittäjä voi myös itse ehdottaa uutta sopivaksi katsomaansa kioskipaikkaa kartassa esitetyn keskusta-alueen ulkopuolella rakennusviraston nettisivuilta saatavalla hakemuslomakkeella. **LINKKI tarvitaan uusi lomake!**

Ehdotettujen paikkojen soveltuvuus arvioidaan rakennusvirastossa, jonka jälkeen rakennusvirasto pyytää tarvittaessa ennakkokannanotot kaupunkisuunnitteluvirastolta ja rakennusvalvontavirastolta. Hakijan tulee esittää kioskista / myyntivaunustaan myös suunnitelmat ja/tai kuvat. Mikäli kaikkien virastojen kannanotot ovat myönteisiä, uusi paikkaehdotus hyväksytään ja paikka merkitään rakennusviraston ns. kioskikarttaan. Hylätyt paikat perustellaan hakijalle.

Yrittäjän itsensä ehdottamaa ja hyväksyttyä paikkaa tarjotaan ensisijaisesti hänelle ensimmäiseksi 5 vuodeksi ilman kilpailutusta. Sen jälkeen paikka kilpailutetaan normaalisti.

Uusia paikkoja arvioitaessa hakijan tulee esittää: sijaintikartta, ympäristösuunnitelma, asemapiirros 1:200, myyntiaika (päivä/yö) sekä kioskityyppi (liikkuva/siirrettävä, pysyvä kevytrakenteinen, kiinteä tai kioskirakennus).

Kiinteä kioski tai erillinen kioskirakennus tarvitsee aina rakennusluvan, jolloin hakijan tulee olla yhteydessä alueen kaavoittajaan ja rakennusvalvontaviranomaiseen.

2 KIOSKEJA KOSKEVAT OHJEET JA EHDOT

Kun olet päättänyt aloittaa kioskitoiminnan ja tehdäksesi hakemistasi myyntipaikoista tarjouksen, sinulla täytyy olla suunnitelmat liiketoimintamallista, haettavista myyntipaikoista ja -ajoista, kioskin mallista ja koosta. Helsingin kaupunki asettaa joitakin ehtoja, joiden tarkoituksena on ottaa huomioon alueen liikenne ja turvallinen käyttö sekä kioskin ja siihen liittyvien ulkokalusteiden ja -varusteiden laadukas yleisilme.

Kioskitoiminnan
aloittamiseksi
suunnittele:

- liiketoimintamalli
- myyntipaikat
- myyntiaijat
- kioskimalli ja koko

Myyntiajalla
tarkoitetaan aikaa,
jolloin kioskisi tai
myyntivaunusi on
paikoillaan sille
vuokratulla paikalla.
Siirrettävien / liikkuvien
kioskien ollessa
kyseessä tämä
tarkoittaa, että kioskia
pidetään tällöin auki.
Ilmoita silloin, onko
kyseessä ns. päivä- vai
yömyynnin paikka.
Pysyvät kevytrakenteiset
ja kiinteät kioskit ovat
paikoillaan
vuorokauden ympäri.

Pysyvät ympäri
vuorokauden paikallaan
olevat kioskit tarvitsevat
rakennusvalvontaviran-
omaisen myöntämän
rakennus- tai
toimenpideluvan.

Lisäksi tulee huomioida muut viranomaisohjeet, kuten ympäristökeskuksen, rakennusvalvontaviraston, elintarviketurvallisuusviraston, aluehallintoviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston ohjeet. Linkit muiden virstojen sivuille ovat kohdassa 2.5.

Kioskin pitäjän on tehtävä uutta kioskitoimintaa aloittaessaan ilmoitus ympäristökeskukseen viimeistään neljä viikkoa ennen toiminnan aloittamista, mikäli kioskitoiminta käsittää elintarvikkeiden myyntiä (rekisteröinti elintarviketoimijaksi). Ilmoitusta varten saat lomakkeen Helsingin kaupungin ympäristökeskuksesta. Jos kyseessä on myynti jo rekisteröidystä liikkuvasta laitteistosta tai myyntipisteestä, tulee toiminnasta tiedottaa ympäristökeskusta viimeistään neljä arkipäivää ennen toiminnan aloittamista.

Ilmoituksen ja tiedottamisen voi tehdä sähköisesti osoitteessa asiointi.hel.fi.

2.1 RAKENNUSLUVAT

Rakennettavat kioskit vaativat rakennusvalvontaviraston myöntämän rakennus- tai toimenpideluvan. Kevyet, pienet kioskirakennelmat voidaan hoitaa toimenpideluvalla. Kiinteät isot kioskit vaativat aina rakennusluvan. Kioskit, joiden sisällä on asiakaspaikkoja, ovat aina rakennusluvan alaisia.

Siirrettävät kioskit eivät vaadi rakennusvalvontaviraston lupaa, jos ne tuodaan paikoilleen vain päivä- tai yöajaksi. Tilapäiset, tapahtumiin liittyvät kioskirakennelmat, jotka ovat paikoillaan korkeintaan kaksi viikkoa, eivät myöskään vaadi lupaa.

Kioskirakennelmat, joita rakennetaan useita samanlaisia, ns. tyyppikioskit, vaativat rakennusvalvontaviraston malli hyväksynnän (toimenpidelupa).

Pyydä rakennusvirastosta hyväksyntä (leimatut suunnitelmat ja hakemuspaperit) kioskihankkeellesi, ennen kuin haet lupaa rakennusvalvontavirastosta.

Liikkuvan eli ketterän myyntiajoneuvon maksimimitat ovat:

- leveys 2,5 m
- pituus 8,5 m

Huomaa, että tieliikennelakia ja liikennemääräyksiä on noudatettava, kun kyseessä on ajoneuvo.

Myynti ei saa tapahtua pysäköintiruuduista käsin eikä se saa estää tai haitata alueen varsinaista käyttöä.

Rakennusviraston asiakaspalvelusta saat ajanmukaisimman tiedon liikkuvien myyntipaikoista ja myyntitoiminnan ehdoista.

2.2 LIIKKUVAT MYYNTIVAUNUT JA AJONEUVOT

Mikäli käytät ns. ketterää eli liikkuvaa myyntivaunua tai ajoneuvoa, sinun tulee lisäksi noudattaa tieliikennelakia ja liikennemääräyksiä. Rakennusvirasto ei vuokraa ajoneuvotyyppisille kioskeille myyntipaikkoja erikseen, vaan antaa luvan käyttää erikseen määriteltyä yleistä aluetta myyntitoimintaan tietyin ehdoin ja korvauksin.

Ajoneuvotyyppiset myyntivaunut eivät saa käyttää pysäköintipaikkoja kaupalliseen toimintaan. Niitä ei saa myöskään viedä puistoihin. Lisäksi on huolehdittava siitä, ettei kadun normaali käyttö esty tai vaarannu, eikä myyntivaunu sulje pelastusteitä.

Harjoittaaksesi myyntitoimintaa toreilla ja aukioilla, tarvitset maanomistajan luvan. Rakennusvirasto myöntää alueiden käytön lupia hallinnoimilleen yleisille alueille. Tarkista siis aina kenen hallinnassa ajattelemasi myyntialue on.

Rakennusviraston hallinnoimilla alueilla myyntipaikat on merkitty liitekarttaan. Keskustan ulkopuolella oleva rakennusviraston hallinnassa olevaa yleistä aluetta voidaan myös käyttää myyntitoimintaan tietyin ehdoin. Ks. ehdot kohdasta 9.2. Myyntialue on sama kuin ajoneuvon vaatima tila. Maksimikoko myyntivaunulle /-autolle on: leveys 2.5 m ja pituus 8.5 m. Henkilöautoa ei katsota myyntiajoneuvoksi. Myyntiajoneuvoksi katsotaan ajoneuvo tai vaunu, jonka sisätilat ja korkeus mahdollistavat myyntitapahtuman sisäpuolelta. Huom. myyntiajoneuvolle pätevät ajoneuvoille asetetut vaatimukset ja asetukset, joita on noudatettava.

Tarkista aina voimassa olevat sopimusehdot rakennusvirastosta.

2.3 KIOSKIN SIJOITUS JA ESTEETTÖMYYS

Kioskin koko, malli, ulkonäkö ja liikeidea vaikuttavat kioskin sijoituspaikkaan. Kioskin sijainti kaupunkirakenteessa vaikuttaa myös mahdollisesti vuokrattavan lisäalueen tai terassin kokoon. Kioskialue saa viedä korkeintaan puolet jalankulkualueen vapaasta leveydestä. Jalkakäytävän vapaan kulkuväylän leveyden tulee kuitenkin aina olla vähintään 150 cm ja monin

Huomioi pelastustien ja vapaan tilan vaatimukset sijoittaessasi kioski kaupunkitilaan.

Kioskin sijoittaminen lähelle kiinteistöä vaatii kiinteistön omistajan suostumuksen ja mahdollisesti rakennusvalvonnan hyväksynnän.

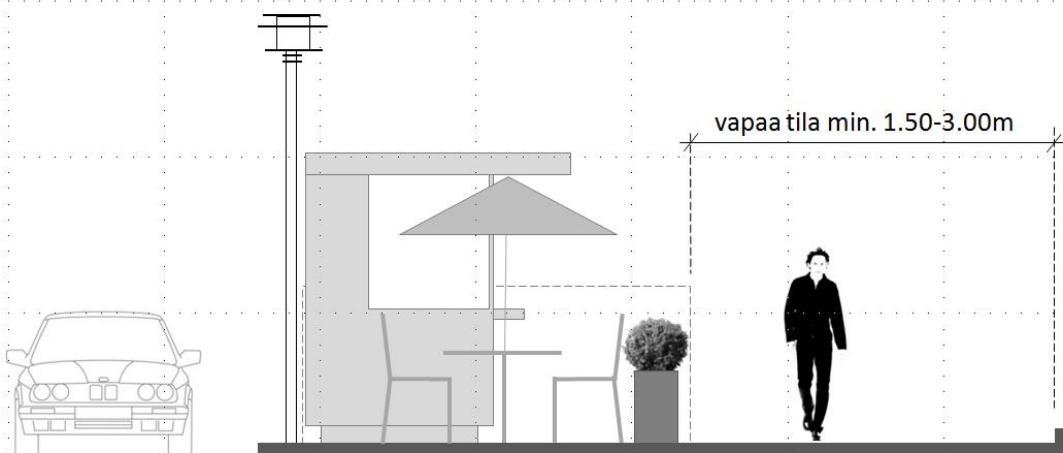
paikoin enemmänkin. Vapaan alueen määrittely edellyttää useimmiten paikalla tehtävää tapauskohtaista harkintaa, jolloin mitoitukseen vaikuttavia tekijöitä voivat olla pyörätiet, jalankulkijamäärät, valaisinpylväät, katupuut, liikennemerkkit ym. kadun varusteet, pysäkit, kadun huoltoliikenne ja kunnossapito sekä hälytysajoneuvojen esteettömään liikkumiseen tarvittava tila. Korkeussuunnassa vapaan tilan tulee olla aina vähintään 220 cm. Katosten, markiisien ja vastaavien julkisivuun kiinnitettyjen rakenteiden vapaan alikulun tulee olla vähintään 250 cm.

Huom. liikkuvien ajoneuvotyyppisten myyntiautojen ja -vaunujen tulee myös noudattaa tässä kerrottuja vapaan tilan vaatimuksia.

Pidä huolta siitä, että pelastustiet jäävät vapaiksi ja täyttävät niille asetetut viranomaisvaatimukset.

www.hel.fi/pel

Kuva 1

Esitä pohjapiirroksessa, sijaintikaaviossa ja ympäristösuunnitelmassa koko vuokra-alue mitoitettuna: kioskin koko ja sijainti, terassi ja asiakaspaikat, ympäröivät puut, pensaat, valaisimet ja muut kadunkalusteet, jalankulkureitit ja mahdollinen pelastustie.

Vuokrattavan kioskialueen sisäpuolelle on mahdutettava kaikki kioskitoiminnan kalusteet ja varusteet.

Kioskien yhteydessä olevat terassit toteutetaan mahdollisimman kevein rakentein ja kaupunkikuvaan sopivin kalustein.

2.4 KAUPUNKIKUVA – KIOSKIRAKENNUS, ULKOKALUSTEET JA -VARUSTEET

Kioskialue on kaupunkitilaa ja se on yleensä osa katua, toria, aukiota tai puistoa. Kioskin ulkonäön, mallin ja koon tulee sopia ympäristöönsä ja materiaalien tulee olla laadukkaita. Kioskin läheisyyteen mahdollisesti sijoitettavat ulkokalusteet ja/tai -varusteet eivät saa estää kadun normaalia käyttöä. Kalusteiden ja varusteiden tulee olla laadukkaita sekä mahtua vuokrattavan alueen sisäpuolelle. Kioskin kiinni ollessa, mahdolliset terassikalusteet tulee koota ja pinota tai kuljettaa pois mm. kadun puhtaanapidon helpottamiseksi.

2.4.1 KIOSKI- JA TERASSIALUEEN RAJAAMINEN

Mikäli vilkas liikenne tai jokin muu syy edellyttää rajaamista, tulee se toteuttaa vähäeleisesti kukka-astioin tai kevein kaitein. Kukkalaatikoiden, ruukkujen ja vastaavien elementtien tulee olla siirrettäviä. Maalaamatonta painekyllästettyä puuta ei tule käyttää. Kukkalaatikoiden ohjeellinen maksimileveys on 40 cm ja -pituus 100 cm. Kaiteiden ja kukkalaatikoiden tai muiden rajaavien elementtien minimikorkeus on 60 cm ja maksimikorkeus 90 cm. Mahdollinen lisäalue tai terassi on esitettävä hakemuksessa mitoitettuna.

Kioskin lisäalue tai terassi voi sijaita myös kioskista hieman kauempana. Huomioithan silloin, että mahdollinen anniskelualue vaatii erillisen tarjoilupisteen lupineen.

2.4.2 MAINOKSET

Kioskialueella sallitaan kioskin toimintaan liittyvät ilmoitukset ja mainokset joko kioskin julkisivussa tai ilmoitustelineessä. Mainossuunnitelma on esitettävä rakennus- tai toimenpideluvan yhteydessä. Ilmoitustelineiden tulee olla sopimuksessa määritellyn kioskialueen sisäpuolella. Kioskin nimi tulee näkyä selvästi.

2.4.3 VALAISTUS

Kioskialueen valaistuksessa tulee ottaa huomioon kioskin sijainti ympäristössään. Valaistuksen tulisi olla laadukasta. Häikäiseviä, asuntoja ja liikennettä häiritseviä valoja ei tule käyttää.

Tarkista aina voimassa olevat määräykset ja ohjeet rakennusvirastosta.

Tutustu myös muihin viranomaisohjeisiin.

Rakennusvirasto ei vastaa muiden viranomaisten linkkien oikeellisuudesta ja toimivuudesta.

2.5 LINKIT OHJEISIIN

Kioskien ja paikkojen vuokraus:

<http://www.hel.fi/hki/HKR/fi/Luvat+ja+maanvuokraus/Kioskit>

Karttapohjat (kaupunkikartta):

<http://ptp.hel.fi/ptpa/default.aspx>

Rakennus- ja toimenpidelupa, mallihyväksyntä:

www.rakvv.hel.fi

Ympäristökeskus (hygienia ja elintarvikkeiden käsittely):

www.hel.fi/ymk

Kioskiopas:

<http://www.yrityshelsinki.fi/sites/www.yrityshelsinki.fi/files/article-attachments/201209/kioskiopas.pdf>

Anniskelulupa: www.avi.fi

Elintarviketurvallisuusvirasto: www.evira.fi

Lainsäädäntö: <http://www.finlex.fi/fi/laki/>

Esteettömyysohjeet:

[http://www.hel.fi/hki/HKR/fi/Helsinki+kaikille/A_Ohjeita+suunnitteluun/Esteett_m_n+rakentamisen+ohjeet+\(SuRaKu\)](http://www.hel.fi/hki/HKR/fi/Helsinki+kaikille/A_Ohjeita+suunnitteluun/Esteett_m_n+rakentamisen+ohjeet+(SuRaKu))
<http://www.hel.fi/hki/HKR/fi/Helsinki+kaikille>

Pääkaupunkiseudun jätehuoltomääräykset:

http://www.hsy.fi/jatehuolto/Documents/Palvelut/Kiinteiston_jatehuolto/Jatehuoltomaaraykset2012.pdf

Vesi- ja jätehuollon ohjeet: www.hsy.fi

Sähkösovimukset valitsemasi sähkön toimittajan mukaan.

Esim. Helsingin Energia: www.helen.fi

3 VASTUURAJAT

Kioski/myyntivaunu on yleensä yrittäjän omaisuutta.

Yrittäjä huolehtii omistamansa kioskin/ myyntivaunun

kunnosta. Kaupungin omistamien kioskien vastuurajat

määräytyvät kunkin vuokrasopimuksen mukaisesti. Yrittäjä

huolehtii/tilaa tarvitsemansa sähköliitännät ja -sopimukset itse.

Kioskiyrittäjä vastaa omistamansa kioskin / myyntivaunun kunnosta ja siisteydestä sekä huolehtii tarvitsemansa sähköliitännät – ja sopimukset itse.

Kioskiyrittäjä vastaa kioskialueen ja sen välittömän lähiympäristön siisteydestä ja puhtaanapidosta, liukkauden torjunnasta.

Yrittäjä vastaa jätteiden huolellisesta sijoittelusta ja käsittelystä ja jätteiden pois viemisestä päivittäin sulkemisajan koittaessa. Jäteastiat suositellaan integroitaviksi kioskirakennelmaan.

Toiminnan luonne määrittelee rasvankeruujärjestelmän tarpeesta. Rasva on kerättävä talteen astioihin ja hävitettävä asianmukaisesti. Tarkista asia ympäristökeskuksesta.

3.1 JÄRJESTYS, HUOLTO JA YLLÄPITO

Asiakaspaikkamäärissä ja on noudatettava ympäristökeskuksen ohjeita. Järjestysasioissa on noudatettava poliisilaitoksen antamia ohjeita ja määräyksiä. Ympäristökeskus valvoo, että vaadittavat hygieni- ja jätehuoltoratkaisut yms. toteutetaan määräysten mukaisesti eikä ympäristölle aiheudu haju- tai meluhaittaa.

3.1.1 PUHTAANAPITO JA JÄTEHUOLTO

Kioskialueen siisteydestä huolehtiminen on yrittäjän velvollisuus kuten myös lumen luonti ja liukkauden torjunta (jos talvitoimintaa). Jalkakäytävä on siivottava kadulle asti. Tämä koskee myös muualta kuin kioskista peräisin olevia jätteitä.

Kioskirakennuksen ja kaikkien kalusteiden tulee olla ehjiä, puhtaita ja hyvin hoidettuja ja niistä on poistettava mahdolliset graffitit ja ylimääräiset tarrat, mainokset ja ilmoitukset.

Jätejärjestelyt tulee hoitaa vuokrattavan alueen sisäpuolella ja niistä on esitettävä suunnitelma. Roska-astioiden tulee olla siistejä ja ympäristöönsä sopivia. Jäteastiat suositellaan integroitaviksi kioskirakennelmaan. Niiden säännöllisestä tyhjentämisestä on huolehdittava.

Liikkuvien elintarvikehuoneistojen kohdalla tulee huolehtia puhtaan talousveden saannista. Jätevedet on kerättävä erikseen ja niiden käsittelystä on huolehdittava asianmukaisesti. Rasvankeruujärjestelmän tarpeesta ohjeistaa ympäristökeskus. Syntyvät jätteet on huolehdittava pois alueelta myyntiajan jälkeen asianmukaiseen keräyspisteeseen.

3.1.2 HAJU JA MELU

Kioskin toiminnasta ei saa aiheutua ympäristölle melu- tai hajuhaittaa. Äänentoistolaitteiden käyttö on kielletty.

3.1.3 ANNISKELUALUE

Anniskelualue on oltava asiakkaan selkeästi havaittavissa. Mikäli rakenteellista rajausta tarvitaan, tulee se tehdä esimerkiksi kukkalaatikoilla tai siirrettävillä metallikaiteilla. Anniskelulupa haetaan Etelä-Suomen aluehallintovirastosta. Anniskelulupaa ei myönnetä sopimukseen merkittyä kokoa suuremmalle terassille/asiakaspaikkamäärälle.

Wc-tilojen mitoituksessa ohjeistaa ympäristökeskus.

Seuraa rakennusviraston nettisivuja tietääksesi, milloin kioskipaikkoja kilpailutetaan.

3.1.4 WC-TILAT

Huolehdi, että wc-tiloja on riittävästi suhteessa asiakaspaikkoihin. Elintarvikelainsäädännön mukaan yli 6 asiakaspaikkaa vaativat wc:n. Merkitse hakemukseesi wc-tilojen lukumäärä ja sijainti, mikäli asiakaspaikkojen määrä wc-tiloja edellyttää.

Lisäksi henkilökunnalle on osoitettava wc, joka voi tapauksesta riippuen olla yhteinen asiakkaiden kanssa ja ympäristökeskuksen suostumuksella sijaita huoneiston ulkopuolella (sopimuksella esimerkiksi läheisessä ravintolassa). Ympäristökeskus ohjeistaa wc-tilojen mitoituksessa www.hel.fi/ymk.

4 TARJOUSKILPAILUUN OSALLISTUMINEN

4.1 ENSIMMÄINEN VAIHE

Lue tämä esite ja seuraa rakennusviraston nettisivuja tietääksesi, milloin vapaita kioskipaikkoja ja kioskeja kilpailutetaan. Tarjouskilpailua varten täytävä tarjouslomake sekä laadi tai laadituta piirroksiset kioski-suunnitelmastasi tai esitä valokuvat myyntivaunustasi/-autostasi. Esitä kioskin sijainti ja mitat sekä pinta-ala suunnitelmissa. Laadi sijaintikartta ja/tai asemapiirustus sekä tarvittaessa ympäristösuunnitelma koko vuokrattavasta alueesta. Esitä pinta-alat neliömetrin tarkkuudella. Pinta-alat pyöristetään ylöspäin lähimpään kokonaiseen neliöön.

Tarjousvaiheessa tarvitset myös verotodistuksen (veroviranomaisen todistus maksetuista veroista ja sosiaaliturvamaksuista tai verovelkatodistus tai selvitys siitä, että verovelkaa koskeva maksusuunnitelma on tehty), kaupparekisteriotteen tai selvityksen rekisteröimättömyyden perusteista (jos tarjoaja ei kuulu kauppa-, ennakkoperintä-, työnantaja- tai arvonlisäverovelvollisten rekisteriin; selvitys voi olla tarjoajan itsensä laatima), selvityksen aiemmasta liikealan kokemuksesta tai yritystoiminnasta ja kuvauksen liiketoimintaideasta ja tuotteista (toiminnassa ja tuotevalikoimassa tulee huomioida vesi- ja viemäri-liitännän vaatimukset Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen ohjeiden mukaan). Sähkö- ja muun tarvittavan tekniikan yrittäjä järjestää tarvittaessa itse). Kioski- tai myyntivaunun kuvissa on esitettävä myös mainosten sijoittelu, määrä ja koko.

Tutustu
hakuprosesseihin
sivuilla 18-22.

Kaikki merkittävät
muutokset
rakennuksessa,
kalusteissa, varusteissa,
rakenteissa tai vuokra-
alueen koossa tai
toiminnan muuttuessa
tulee ilmoittaa ja
hyväksyttää
rakennusvirastossa.

Huom. Mikäli tarvitset rakennus- tai toimenpidelupaa, toimita rakennuslupahakemuksesi sekä ennakkolupapäätös (rakennusvirastossa leimatut piirustukset suunnitelmistasi) rakennusvalvontavirastoon.

4.2 TOINEN VAIHE

Mikäli tarjouksesi on hyväksytty, tulee sinun ennen sopimuksen solmimista esittää rakennusviraston lupakäsittelijälle eläkevakuutustodistus (työeläkekassan ja / tai vakuutusyhtiön todistus eläkevakuutuksen ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksusopimus on tehty), vastuuvakuutustodistus (vakuutusyhtiön todistus vastuuvakuutuksen sisällöstä, voimassaolosta ja vakuutusmaksujen suorittamisesta), selvitys työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista, mikäli tarjoaja käyttää henkilökuntaa (selvitys voi olla tarjoajan itsensä laatima), kopio elintarvikehuoneiston hyväksymispäätöksestä tai rekisteröinti-ilmoituksesta) sekä mahdollinen rakennus- tai toimenpidelupa tai mallihyväksyntä.

4.3 KIOSKIYRITÄJÄN MUISTILISTA

Tarjoukseen:

- Tarjouslomake
- verotodistus
- kaupparekisteriote tai selvitys rekisteröimättömyyden perusteista
- selvitys aiemmasta liikealan kokemuksesta ja yritystoiminnasta
- kuvaus liiketoimintaideasta
- kuvat myyntivaunusta / kioskista, mainossuunnitelma
- mahdollinen todistus mallihyväksynnästä /Rakvv)
- sijaintikartta / asemapiirustus ja ympäristösuunnitelma

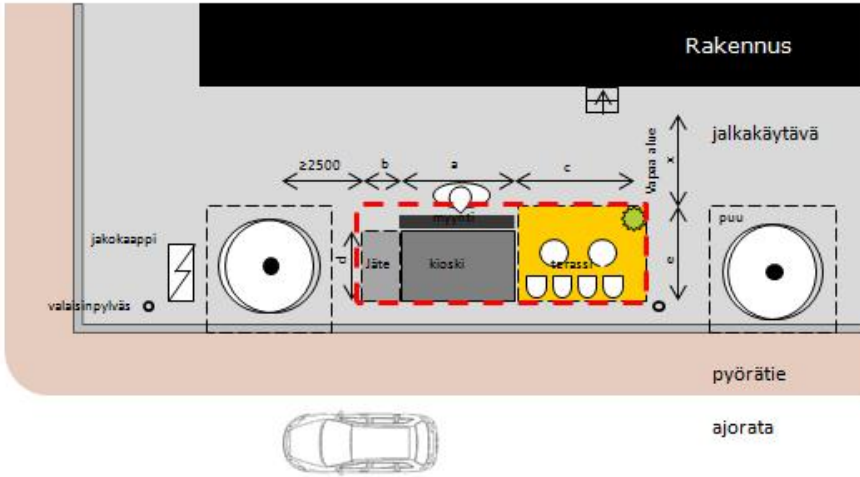
Ennen sopimuksen solmimista:

- eläkevakuutustodistus
- vastuuvakuutustodistus
- selvitys työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista
- kopio elintarvikehuoneiston hyväksymispäätöksestä tai tehdystä rekisteröinti-ilmoituksesta
- mahdollinen toimenpide- tai rakennuslupa
- mahdollinen mallihyväksyntä

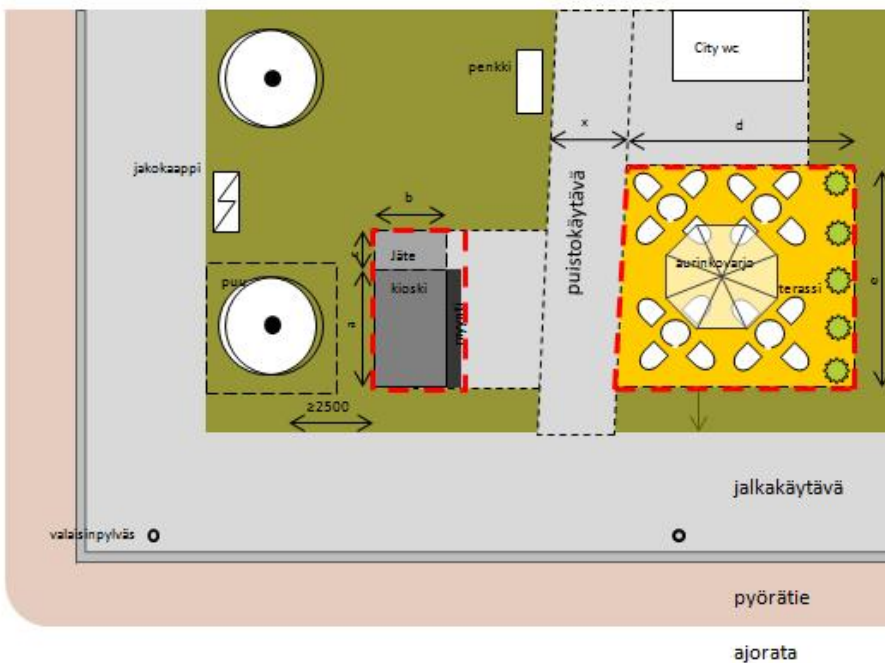
Ohjeita kioskin perustamiseksi

4.4 ESIMERKKEJÄ KIOSKIN SIOITTAMISESTA

4.4.1 ESIMERKKI KIOSKIN SIOITTAMISESTA KATUALUEELLE

4.4.2 ESIMERKKI KIOSKIN SIOITTAMISESTA PUISTOALUEELLE

Sopimus voidaan joutua irtisanomaan, jos

- aluetta ei käytetä sopimuksen edellyttämällä tavalla
- kioski, kalusteet, varusteet ja rakenteet eivät ole sopimuksen mukaisia
- sopimuksen mukaista korvausta ei makseta
- kioskista tai kioskialueesta on haittaa jalankululle tai muulle liikenteelle
- kioskialueen kohta muuttuu liikenteellisesti tai toiminnallisesti
- alueelle tulee työmaa tai muita tilapäisiä muutoksia

5 SOPIMUSKAUSI JA VALVONTA

5.1 SOPIMUSKAUSI

Kioskin vuokrasopimuksen velvoitteet ovat voimassa sopimuskauden loppuun saakka. Sopimuksen umpeuduttua alue tulee palauttaa alkuperäiseen kuntoonsa, jollei muuta sovita esimerkiksi toiminnan siirtyessä uudelle omistajalle. Sopimuksen päätyttyä kioskialueelta tulee poistaa rakenteet ja laitteistot ilman eri kehoitusta. Kioskitoiminnasta katupinnoitteelle mahdollisesti aiheutuneet vahingot on kunnostettava kioskinpitäjän omalla kustannuksella.

5.2 VALVONTA

Rakennusvirasto valvoo sopimusehtojen noudattamista. Lisäksi ulkoalueiden yleistä järjestystä ja turvallisuutta valvoo poliisi, ravintola- ja elintarviketoimintaa aluehallintovirasto sekä sosiaali- ja terveysalan lupavalvontavirasto (Valvira) ja ympäristökeskus. Säilytä kopiot kioskiasi koskevista sopimusasiakirjoista liiketilassa valvontaa varten. Asiakirjoista tulee ilmetä mahdollisen vuokra-alueen koko, asiakaspaikkamäärä, myyntiaika, omavalvontasuunnitelma, mahdollinen anniskelulupa ym. tarpeelliset seikat.

6 KAUPUNKI KAIKILLE

Helsingin rakennusvirasto tekee työtä paremman kaupunkielämän hyväksi. Rakennamme yhdessä viihtyisää, elävää ja turvallista kaupunkia – kaikille! Kioskit, katukahvilat ja -terassit elävöittävät ja monipuolistavat kaupunkielämää erityisesti kesällä. Helsingin kaupunki haluaa, että kaupunki on ylpeyden aihe asukkailleen ja elämys vierailijoille.

6.1 ESTEETTÖMYYS

Hyvä kaupunkiympäristö huomioi niin huonommin liikkuvat ja heikkonäköiset kuin lastenvaunuja työntävät kaupunkilaiset. Helsingin kaupunki noudattaa vuonna 2012 vahvistettuja HELSINKI KAIKILLE-projektin mukaisia esteettömyyslinjauksia. Tavoitteena on esteetön ja turvallinen sekä laadukas kaupunkiympäristö kaikille. Helsinki kaikille projektista saat lisää tietoa osoitteesta: <http://www.hel.fi/hki/HKR/fi/Helsinki+kaikille>

Ohjeita kioskin perustamiseksi

Helsingin kaupunki on sitoutunut edistämään kestävän kehityksen periaatteita.

Kioskipalveluilta toivotaan monipuolisuutta ja terveellistä lähiruokaa yhä enemmän.

6.2 KESTÄVÄ KEHITYS

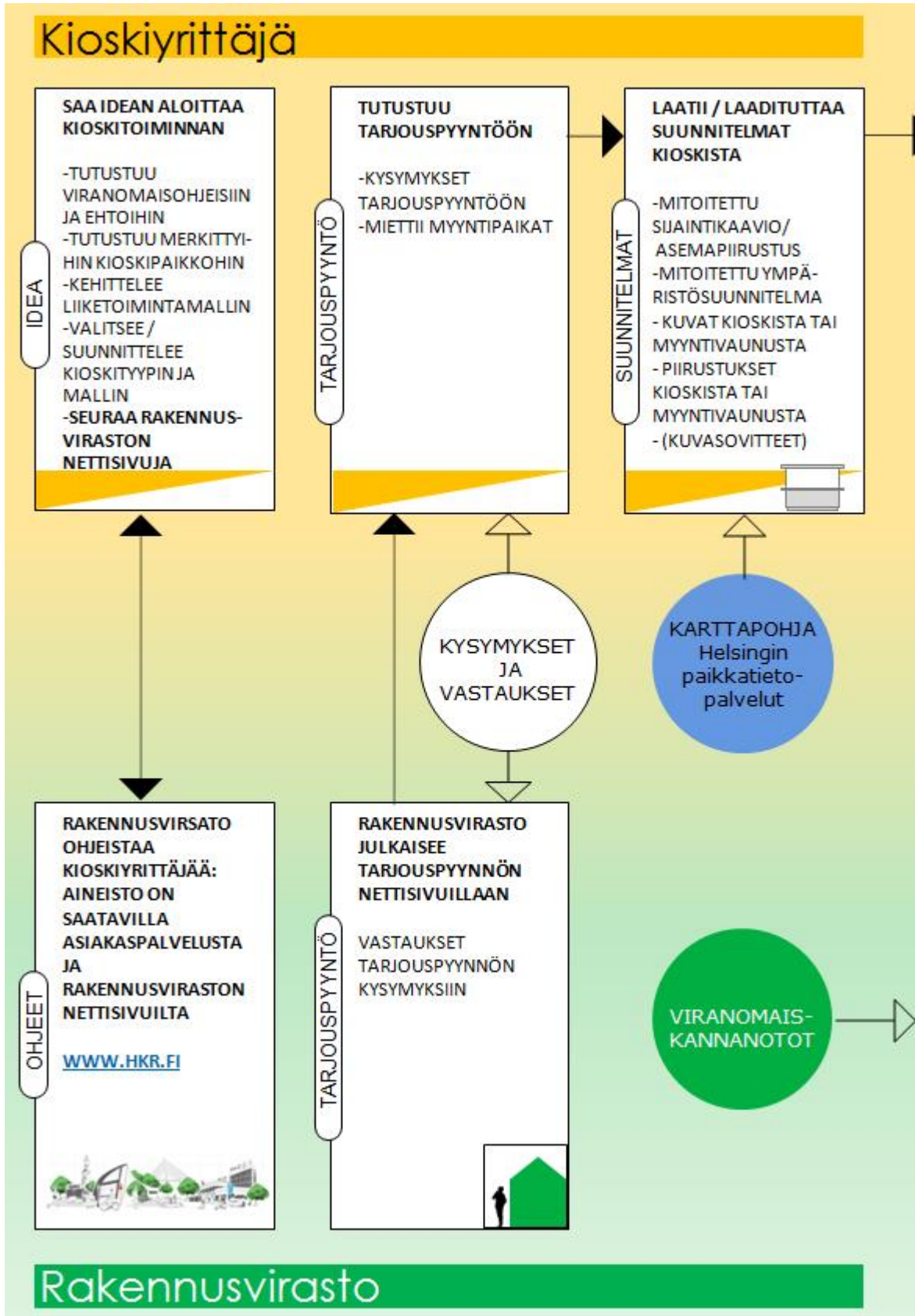
Helsingin kaupungin visiona on luoda kestävän kehityksen mukaisia kaupunkitiloja, jotka houkuttelevat viettämään monipuolista ja ainutlaatuista kaupunkielämää. Helsingin kaupungin kestävän kehityksen tavoitteena on mm. energiatehokkuuden parantaminen ja päästöjen vähentäminen. Kaupunki panostaa kuluttajaneuvontaan ja yhteistyöhön yritysten kanssa. Ekokompassi tarjoaa yrityksille ympäristöasioiden hallinnan työkalun, jonka avulla yritys voi vaikuttaa hiilijalanjälkensä kokoon. Ilmastoinfon ekokompassi on tarjolla pääkaupunkiseudun yrityksille. Lisätietoa saa osoitteesta: www.ekokompassi.fi/

Yksinkertaisemmillaan kioskitoiminnassa ympäristöasiat voi huomioida pakkaus- ja tarjoilumateriaalin valinnoilla mm. käyttämällä biohajoavia tuotteita. Roska-astiat on hyvä varustaa kansilla, jotta pöydille jätetyt roskat eivät siirry tuulen mukana kaduille. Energiaa säästyy myös hyödyntämällä uusiutuvia energialähteitä silloin kun se on mahdollista. Laitteiden energiatehokkuus kannattaa huomioida niiden hankinnoissa.

6.3 RUOKAKULTTUURI

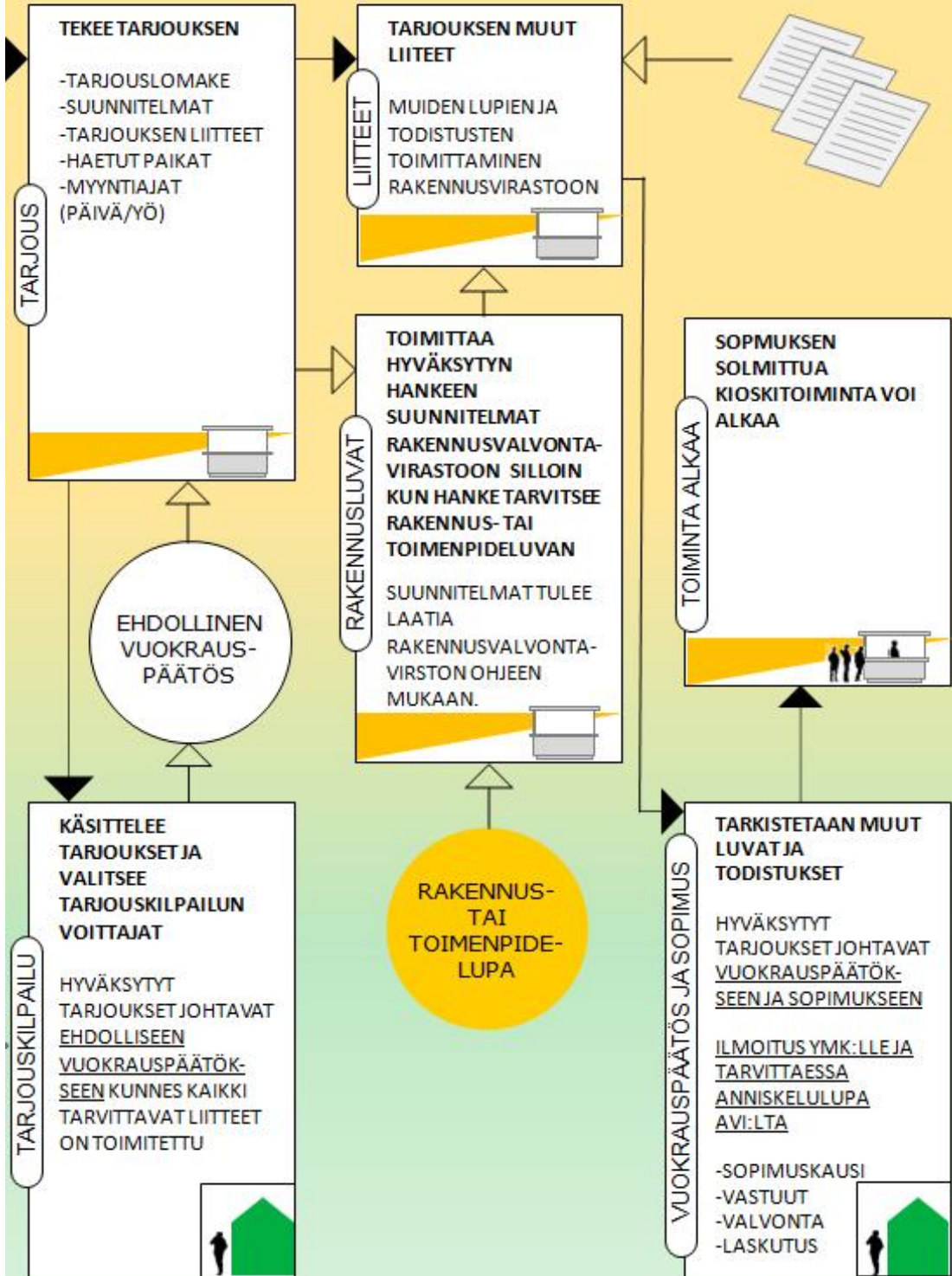
Helsingin kaupungin ruokakulttuuristrategia käynnistettiin vuonna 2009. Sen tavoitteena on maistuvampi kaupunki muun muassa lisäämällä ravinnon kestävyyttä suosimalla luonnonmukaisesti tuotettuja raaka-aineita ja sesonkiruokaa sekä erityisesti kasviksia. Strategian toteuttamisesta vastaavat kaupungin virastot, yhä enenevässä määrin yhteistyössä ruoka-alan toimijoiden ja oppilaitosten kanssa. Kaupungilla on keskeinen rooli ruokakulttuurin mahdollistajana ja toteuttajana. Lisää tietoa Helsingin ruokastrategiasta saa HELSINKI FOODISMIn sivuilta: www.helsinkifoodism.com/

Kioskitoimintaan toivotaan monipuolista tarjontaa. Kaupunkilaisille tehdyn kyselytutkimuksen (2012) mukaan kaupunkilaiset toivovat jatkossa enemmän terveellistä ja monipuolisempaa lähiruokaa sekä uudenlaisia palveluita kioskitoiminnalta. Kioskiyrittäjät ovat avainasemassa tarjonnan monipuolistumisessa.

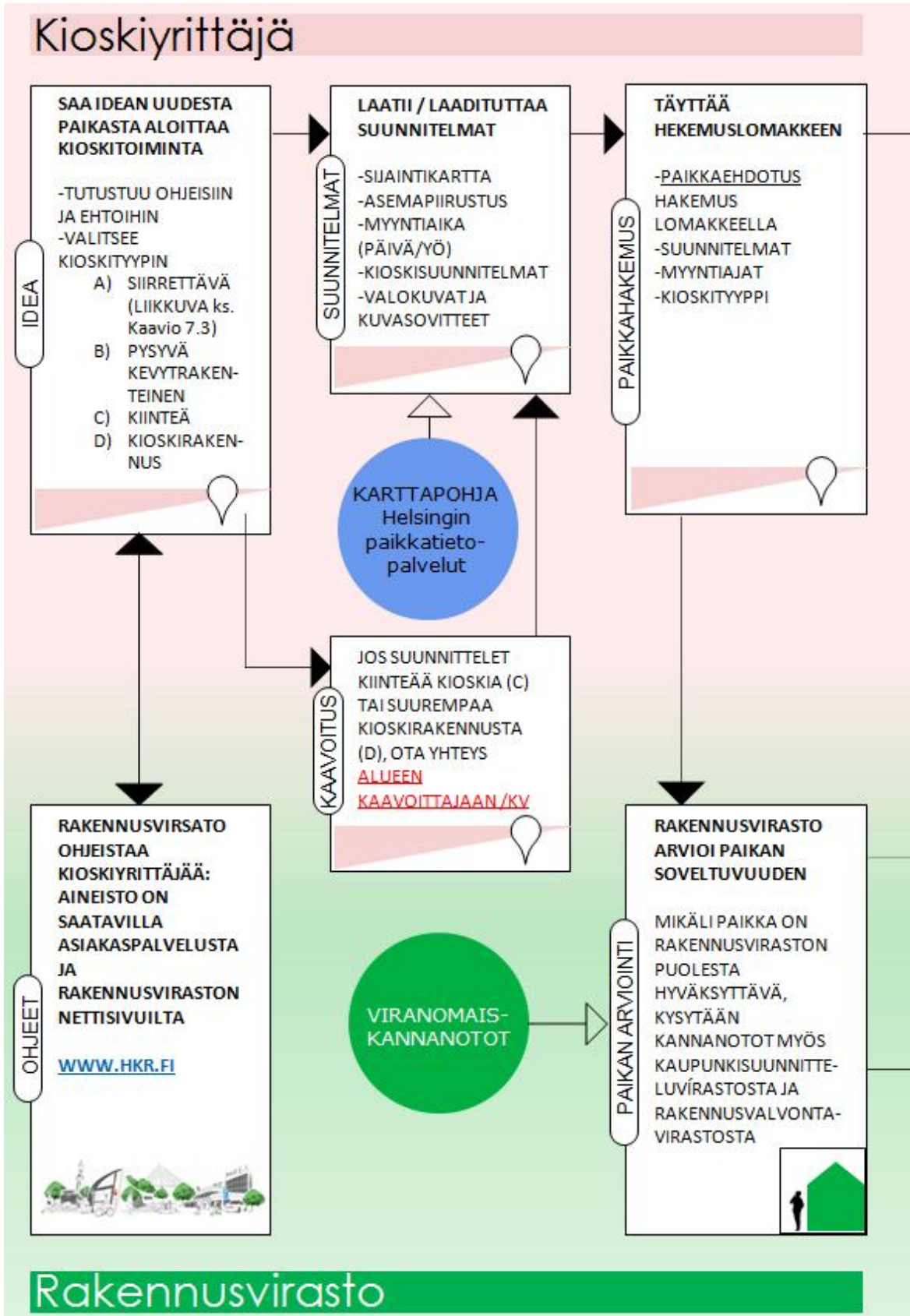
Kioskiyrittäjä

Rakennusvirasto

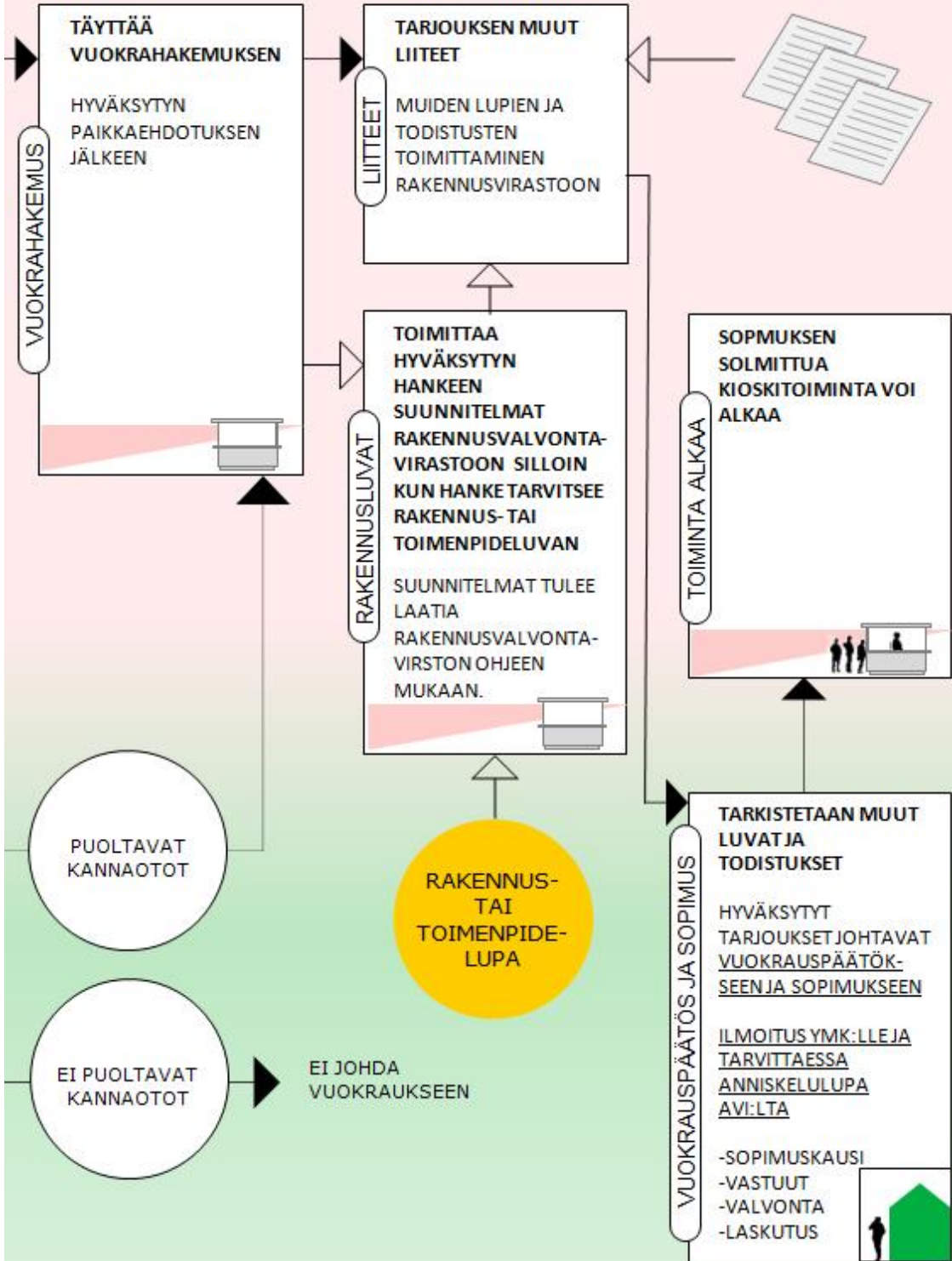

7.2 KIOSKIN PERUSTAMISEN PÄÄKOHDAT / UUSI PAIKKAEHDOTUS

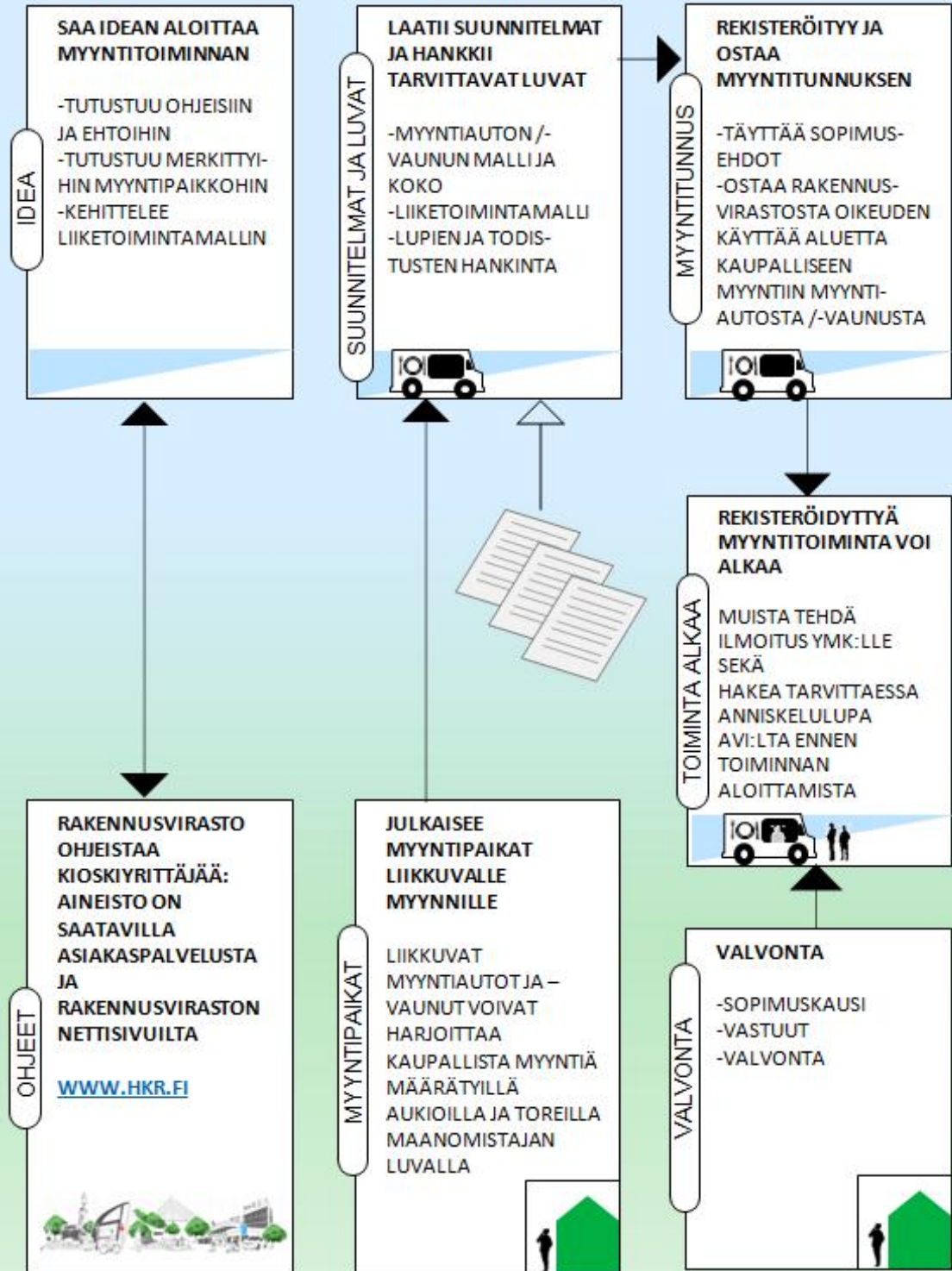
Kioskiyrittäjä

7.3 KIOSKIN PERUSTAMISEN PÄÄKOHDAT / **LIIKKUVA ELI KETTERÄ KIOSKIYRITTÄJÄ**

Liikkuva kioskiyrittäjä

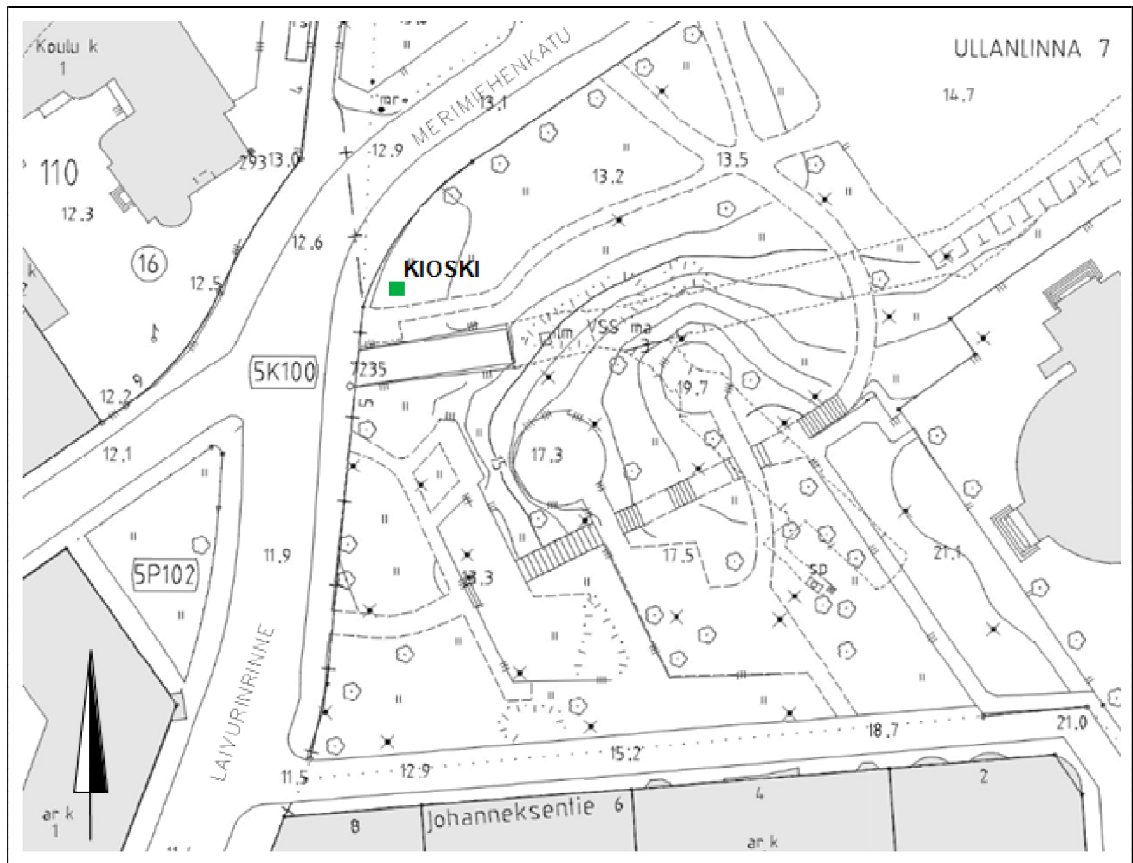
8 MALLIPIIRUSTUKSET

Laadi tai laadituta kioski suunnitelmasi osaavalla suunnittelijalla ja/tai, että sinulla on hyvät ja havainnolliset kuvat ajattelemastasi kiosista, myyntiautosta tai -vaunusta. Luvan käsittely on nopeampaa, kun huolehdit, että hakemuksiisi ja tarjouksiisi vaadittavat asiakirjat ja suunnitelmat ovat huolella laaditut. Mallipiirustukset koskevat pysyviä ja kevytrakenteisia kioskeja. Ks. ohjeistus liikkuville ajoneuvotyyppisille kioskeille kohdasta 2.2. LIKKUVAT MYYNTIVAUNUT JA AJONEUVOT ja 9. OHJEITA LIKKUVALLE MYYNNILLE.

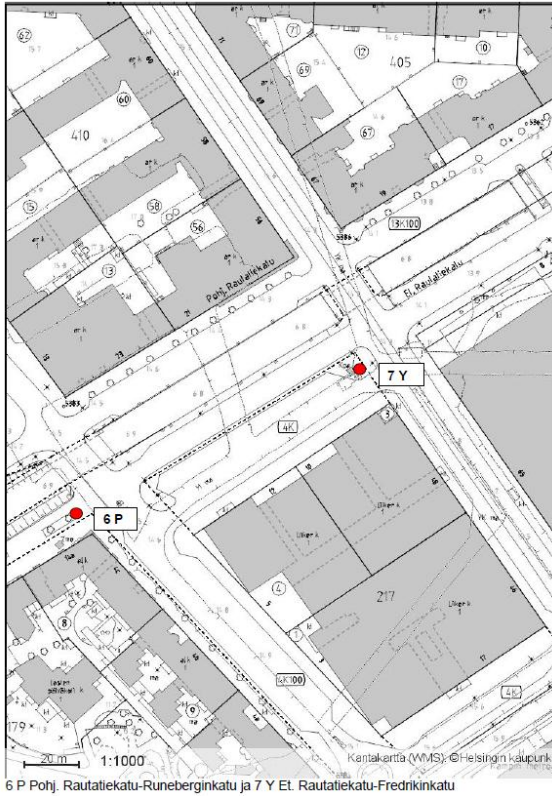
Muista esittää suunnitelmissasi myös mainosten sijoittelu, koot ja määrät.

8.1 SIAINTIKARTTA

Malli sijaintikartasta, josta tulee käydä ilmi kioskin sijainti (kaupunginosa, kortteli/yleinen alue).

Sijaintipiirros 1:500

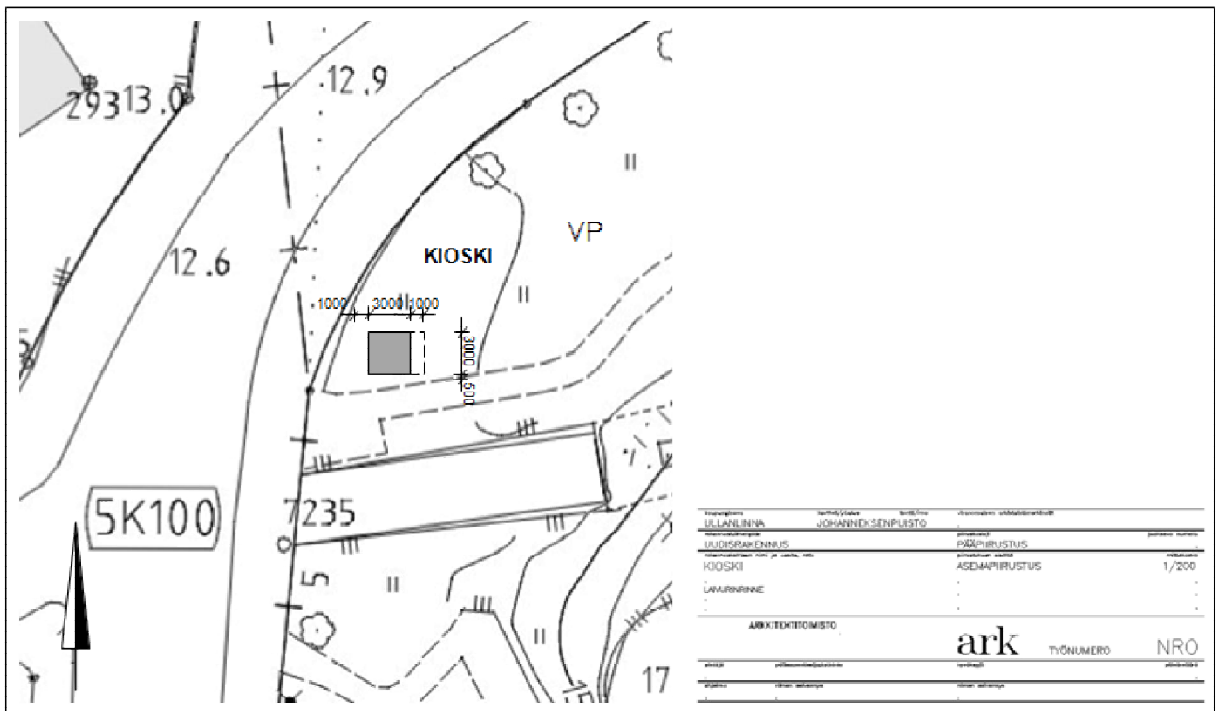

Mikäli haet rakennusviraston ennalta määrittelemää paikkaa, sinun ei tarvitse laatia sijaintikarttaa itse. Voit käyttää tarjouspyynnön sijaintikarttaa.

Tarjouspyynnön sijaintikartta

8.2 ASEMAPIIRUSTUS

Malli asemapiirustuksesta. Asemapiirustuksesta tulee käydä ilmi kioskin tarkka sijainti mitoitettuna. Asemapiirros tulee laatia silloin, kun haet uutta, ennalta määrittelemätöntä paikkaa, joka tarvitsee myös rakennus- tai toimenpideluvan rakennusvalvontavirastosta.

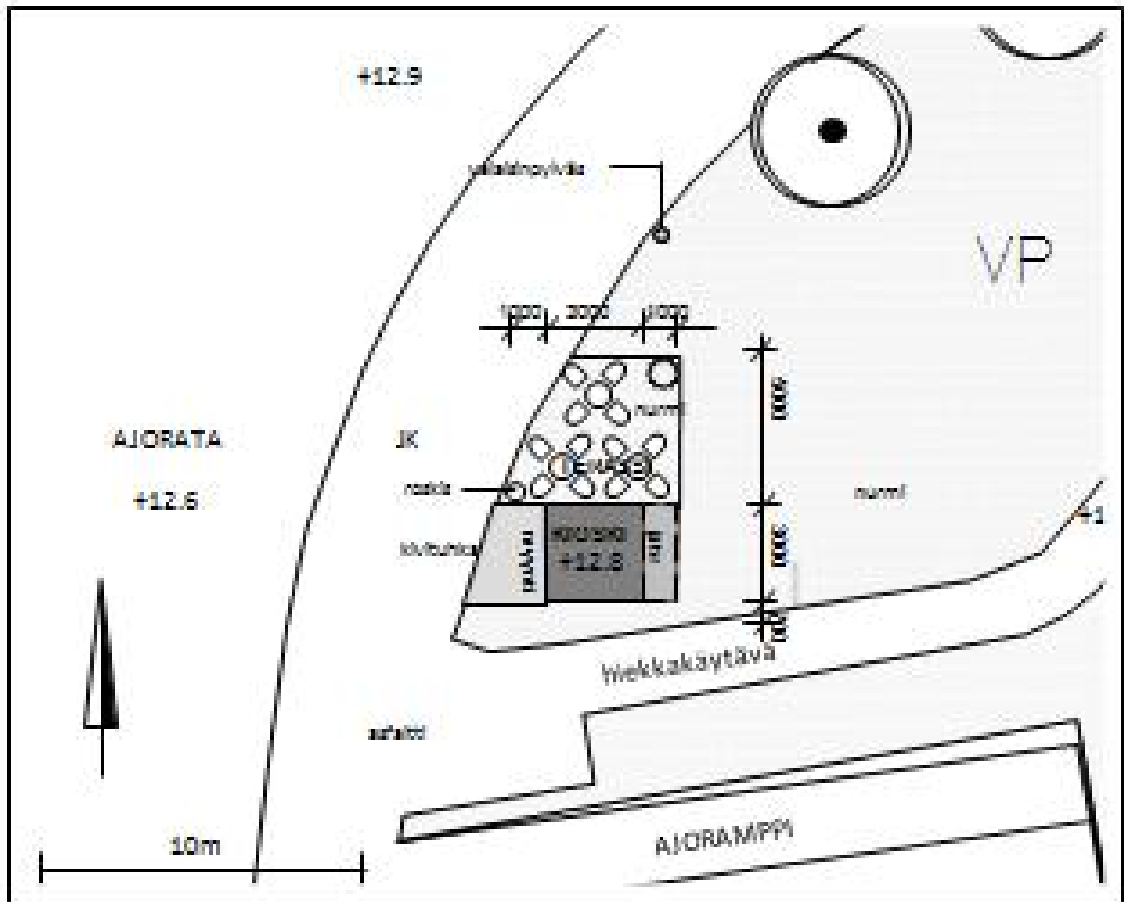
Asemapiirustus 1:200

8.3 YMPÄRISTÖSUUNNITELMA

Ympäristösuunnitelma laaditaan suurempaan mittakaavaan, esim. 1:50. Suunnitelmasta tulee käydä ilmi kioskin tarkka sijoitus suhteessa lähiympäristöön, vuokrattavan alueen koko, ympärivät liikenneväylät (ajoneuvo- ja kevytliikenne), kadunkalusteet ja -varusteet, puut ym. sijoituksen arviointiin vaikuttavat seikat. Esitä lisäksi maanpinnan materiaalit sekä mahdolliset korkeuserot ja asiakaspaikat. Ympäristösuunnitelma laaditaan aina.

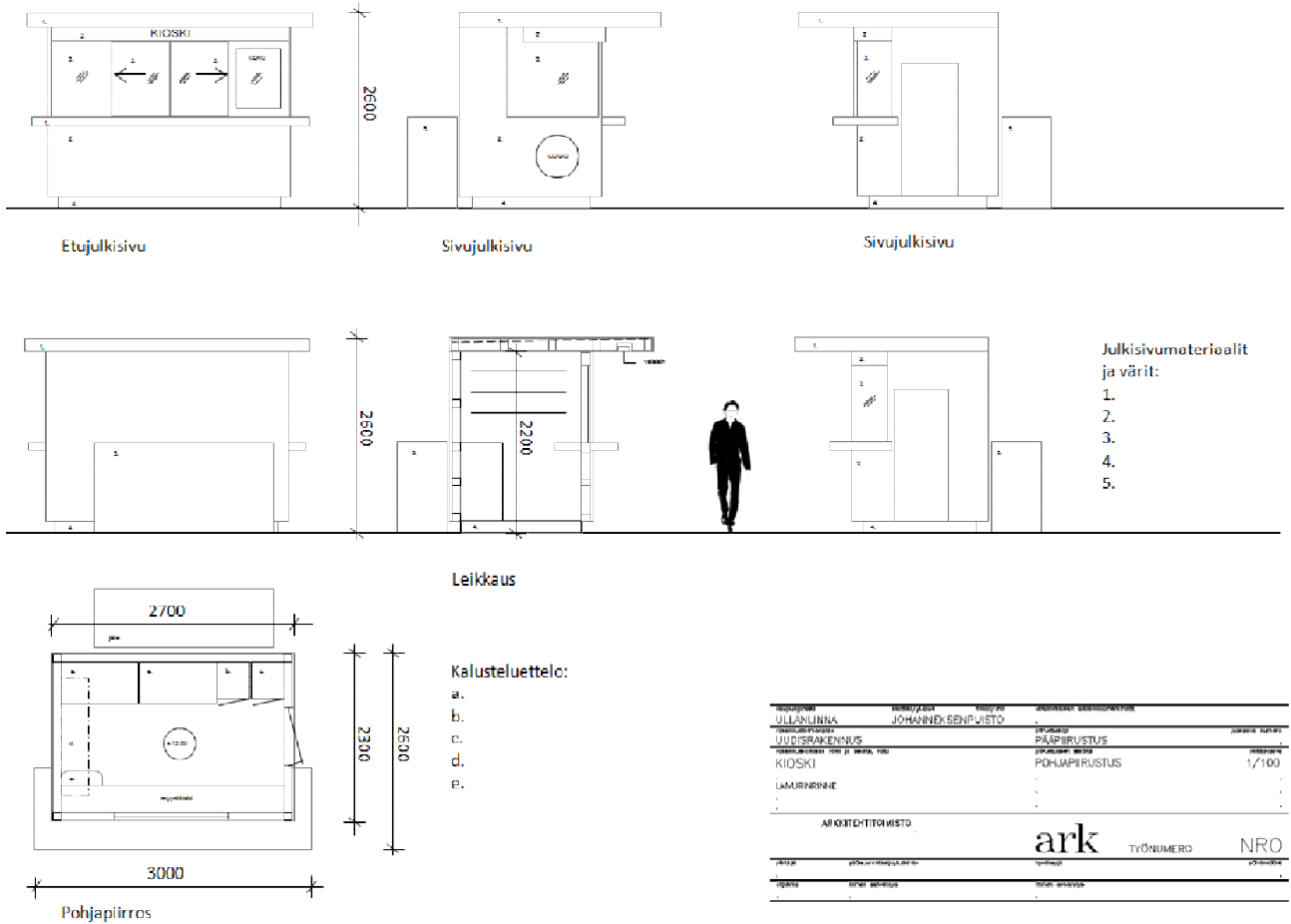

Ympäristösuunnitelma

8.4 KIOSKIPIIRUSTUKSET

Kioskista tai myyntivaunusta pitää esittää mitoitettut julkisivut materiaaleineen ja väreineen. Rakennuslupaan tarvitset myös pohjapiirustuksen ja leikkauksen.

8.5 KUVASOVITTEET

Kioskista tai myyntivaunusta olisi hyvä esittää myös kuvasovitteita vähintään kahdesta suunnasta nähtynä.

8.6 VALOKUVAT

Mikäli sinulla on valokuvia kioskista tai myyntivaunusta, liitä ne tarjoukseen / hakemukseen. Esitä valokuvia myös hakemastasi kioskin sijoituspaikasta.

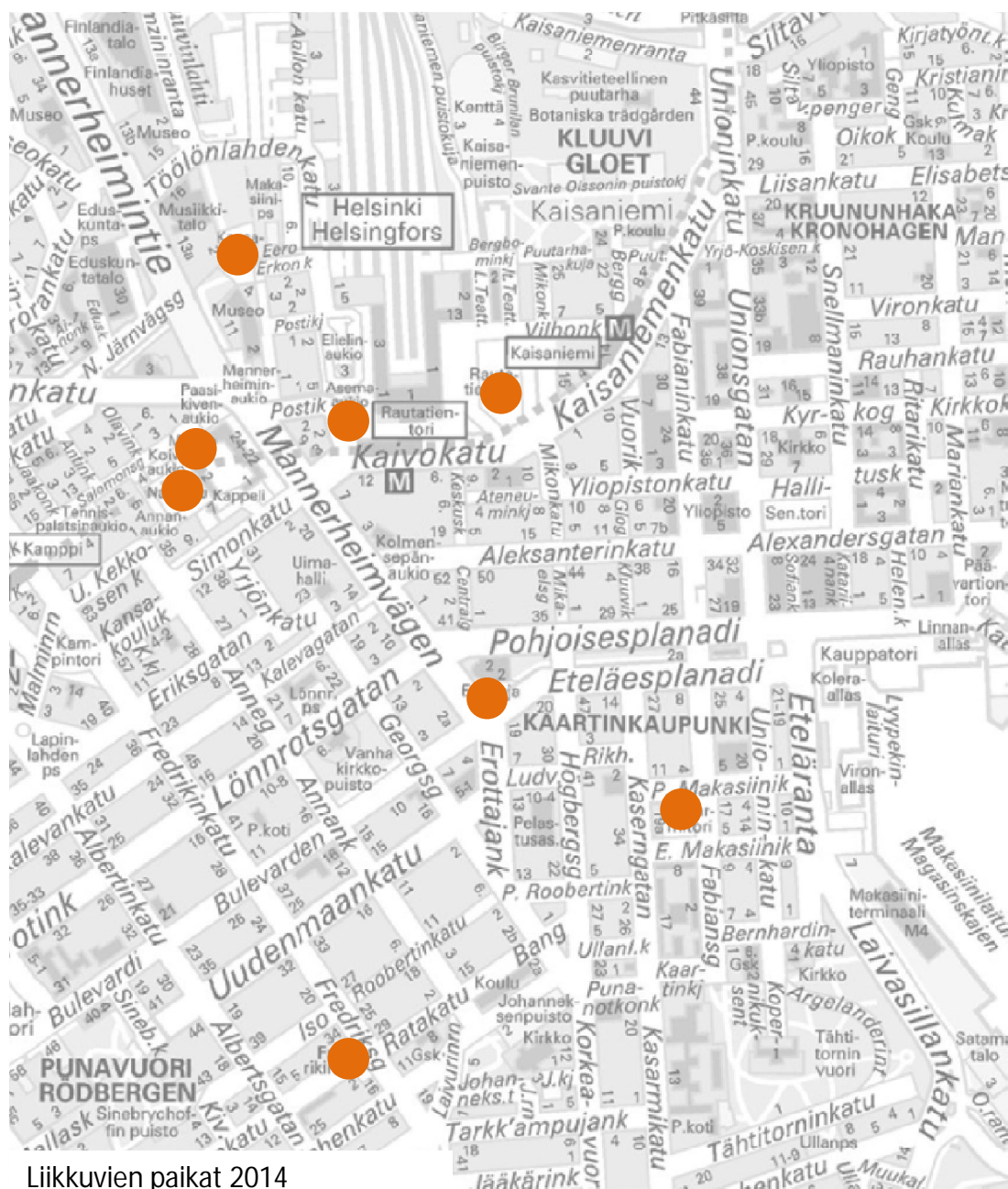

9 OHJEITA LIIKKUVALLE MYYNLLE

9.1 LIIKKUVAT KESKUSTA-ALUEELLA

Liikkuvalla myyntiautolle ja -vaunulle pätevät samat ohjeet kuin kioskeille koskien esteettömyyttä ja kadun / aukion normaalin käytön turvaamista. Rakennusvirasto on esittänyt kartalla liikkuville myyntiautoille soveltuvaksi katsomansa ja hallinnoimansa alueet keskustan alueella. Tarkemmat sijoituspaikat on esitetty erillisessä liitteessä. Projekt on kokeiluluonteinen ja onnistuessaan sitä voidaan jatkaa. Palautetta ja kehitysideoita otetaan vastaan rakennusviraston asiakaspalvelussa.

Tarkista aina voimassa olevat paikat ja sopimusehdot rakennusvirastosta. Tarkemmat sijoituskartat liikkuville on rakennusviraston nettisivuilla.

Liikkuvien paikat 2014

Tarkista ajantasaiset
yhteystiedot ja
aukioloajat virastojen
nettisivuilta.

9.2 LIIKKUVAT KESKUSTAN ULKOPUOLELLA

Keskustan ulkopuolella oleva rakennusviraston hallinnassa oleva yleinen alue on käytettävissä seuraavin ehdoin:

- Puistoaluetta tai nurmi- tai muuta pehmeää pintaa ei saa käyttää kioskitoimintaan
- Ajourataa, erilaisia pysäköintialueita tai pyöräilyyn osoitettua aluetta ei saa käyttää eikä kioskia sijoittaa siten, että liikenne häiriintyy.
- Vapaata jalankulkualuetta tulee olla vähintään 1,5 metriä tai kaupungin niin vaatiessa enemmän.
- Alueen normaali käyttö ei saa häiriintyä tai estyä.
- Pelastusteitä ei saa tukkia.
- Liikennesääntöjä on noudatettava.
- Alueella toimivaa toista kioskia ei saa mennä häiritsevän lähelle. **mikä välimatka?**
- Rakennusvirastolla on oikeus osoittaa kioskin paikka tai rajoittaa alueen käyttöä.

9.3 MYYNTIAJAT

9.3.1 Alueen käyttö kello 07.00 – 19.00

Kun alueen käyttö alkaa kello 07.00 – 19.00 välisenä aikana, kioski saa olla paikallaan korkeintaan kolme tuntia kerrallaan, minkä jälkeen on poistuttava kohteen näköetäisyydeltä.

9.3.2 Alueen käyttö kello 19.00 – 06.00

Kun alueen käyttö alkaa kello 19.00 – 06.00 välisenä aikana, kioski saa olla paikallaan korkeintaan 11 tuntia kerrallaan ja poistuttava viimeistään kello 06.00.

Myyntilupaa hakiessa yrittäjä on velvollinen osoittamaan myyntipaikat, joissa aikoo harjoittaa myyntitoimintaa.

Tarkista aina voimassa olevat paikat ja sopimusehdot rakennusvirastosta.

Tarkista ajantasaiset
yhteystiedot ja
aukioloajat virastojen
nettisivuilta.

10 YHTEYSTIEDOT

Rakennusviraston asiakaspalvelu sijaitsee osoitteessa
Pohjoinen Makasiinikatu 9, 00130 HELSINKI
<http://www.hel.fi/hki/HKR/fi/Yhteystiedot+ja+palaute>

Rakennusvalvonnan palvelupiste sijaitsee osoitteessa
Siltasaarenkatu 13, 00530 HELSINKI.
www.hel.fi/hki/Rakvv/fi/Asiakasohjeet/Ohjeet

Kaupunkisuunnitteluviraston palvelupiste sijaitsee
osoitteessa Kansakoulukatu 3, HELSINKI 10
Vaihe: (09) 310 1673 www.hel.fi/ksv

Helsingin kaupungin ympäristökeskus sijaitsee osoitteessa
Viikinkaari 2a, 00790 HELSINKI
Ympäristökeskuksen neuvonta puh. (09) 310 14000
www.hel.fi/ymk

Kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston asiakaspalvelu
sijaitsee osoitteessa [Viipurinkatu 2](#), HELSINKI 51
Postiosoite: PL 2205, 00099 Helsingin kaupunki
<http://www.hel.fi/hki/Kv/fi/Kaupunkimittausosasto>

Aluehallintovirasto antaa mm. puhelinneuvontaa
Puhelinvaihe 0295 016 000 www.avi.fi

Ajankohtaista tietoa yrittäjyydestä:
<http://www.hel.fi/hki/elinkeinopalvelu/fi>

Rakennusviraston asiakaspalvelu

Pohjoinen Makasiinikatu 9 ([kartalla](#))

Puh. (09) 310 39000

Faksi (09) 310 39001

[Yhteydenottolomake](#)

rakennusvirastohel.fi

Ma 8.15–17 (puhelinpalvelu klo 16 asti)

Ti-to 8.15–16

Pe 9–15

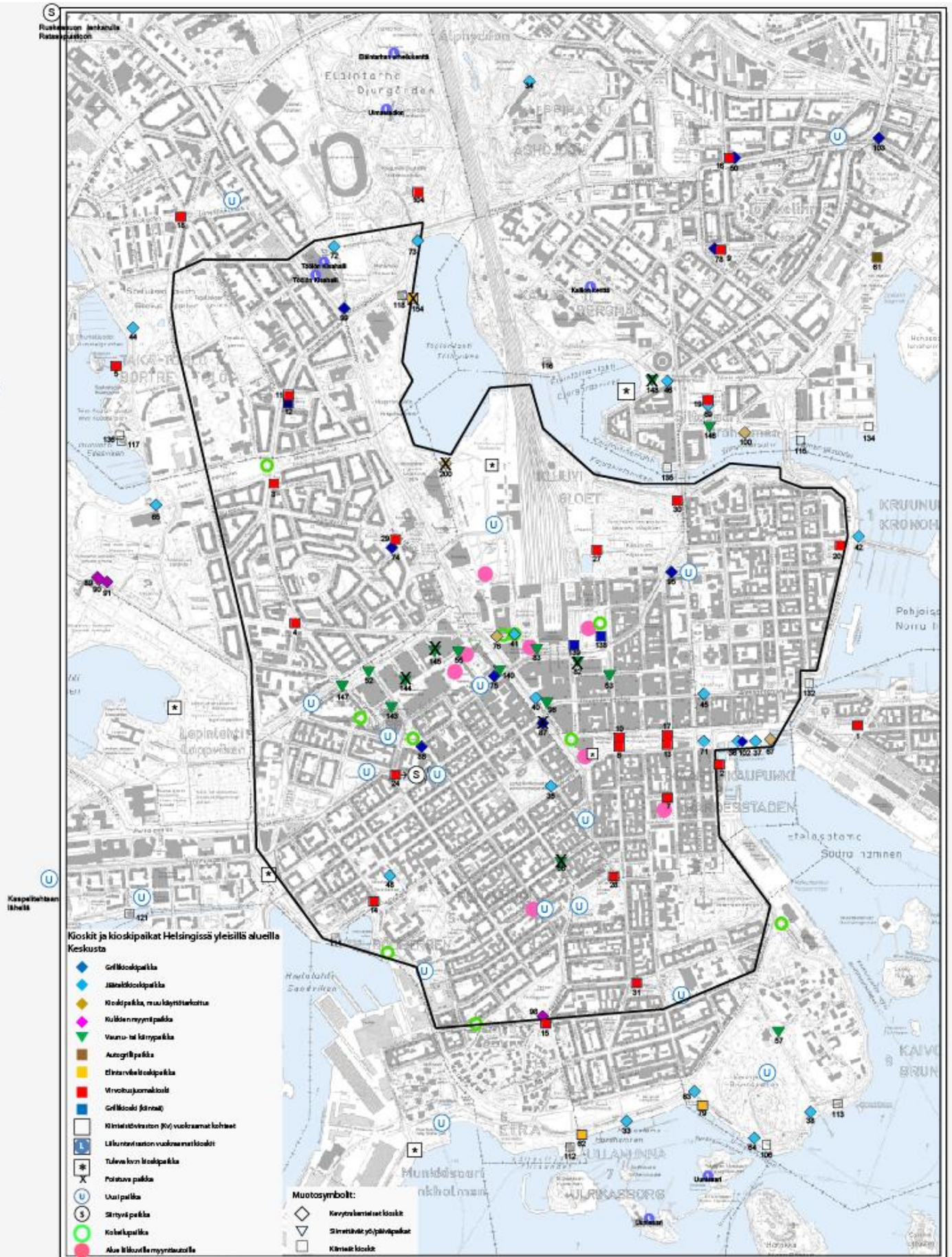
Poikkeukset:

Heinäkuun maanantaisin suljemme jo klo 16

[Asiakaspalvelun verkkosivu](#)

Kioskipaikat, keskusta. Kartta on viitteellinen; tarkista ajanmukainen tilanne www.hkr.fi

Kioskipaikat, koko kaupunki. Kartta on viitteellinen; tarkista ajanmukainen tilanne www.hkr.fi

